

LO TEATRO CATALA

ANUNCIS
Y RECLAMS
à preus
CONVENCIONALS

PERIODICH SETMANAL INDEPENDENT

DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIS,

Destinat principalment á fomentar lo progrés é interessos del Teatro de Catalunya

Director: D. Joan Brú Sanelement

REDACCIÓ
Y ADMINISTRACIÓ
carrer Aribau
93, 3.er, 1.^a

PREUS PER SUSCRIPCIÓ

En Barcelona. . . 1.⁰⁰ pesseta trimestre.
Fora. . . . . 1.⁵⁰ » »

ULTRAMAR

{ Semestre. 7 pessetas
{ Un any. . 12 »

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent. . . 10 céntims
Id. atrassat. . . 15 »

◆◆◆ NÚMERO EXTRAORDINARI ◆◆◆

— en lo que 's fa la publicació de la —

CONVOCATORIA Y BASES

DEL

CERTAMEN TEATRAL CATALANISTA

— ORGANISAT PER LA REDACCIÓ D' AQUEST PERIÓDICH, —

— que se celebrará durant la —

TEMPORADA D' IVERN

PREUS

de tarifa pera publicar anuncis en aquet periodich

Tot lo peu de plana. . dos pessetas per inserció
Dos anuncis en plana. una » » »
Tres anuncis en plana 75 céntims » » »
Fent l' inserció per un trimestre s' hi fa rebaixa

PAPER DE FUMAR PLANAS

Marca registrada

Depòsit: Unió, 2. — BARCELONA

REGALO. — Per cada número de Lo TEATRO CATALA que 's presenti en lo deposit (Unió 2), lo fabricant d' aquet paper regalará á qui 'l porti un llibret pera fumar, marca Planas.

Notas catalanistas

Los portaveus de la fracció perturbadora del catalanisme han obert los llabís que de temps tenian closos, y parlan ara en termes clars de lo que haviam ja parlat anteriorment nosaltres; es á dir, parlan y posan en clar lo qu' es y lo que vol ser la «Unió catalanista» inventada per ells y feta, per lo tant, á imatge y semblansa seva.

Sens temps ni espay avuy pera analizar las bases de la Unió, puig tenen un articulat llarch y difús, copiarem, no obstant, lo article primer de las mateixas pera que nostres llegidors vegin la rahó que ha vingut assistintnos desde lo comensament dels escrits, en que veniam ocupantnos del últim part de la gent de «La Renaixensa.»

Diu aixís lo article mentat:

«Ab lo titol de «Unió catalanista», s' aplegan las corporacions ó associacions catalanistas del Principat, pera treballar, dintre lo que las lleys permetin, en la propaganda de las ideas regionalistas y en la realisació del programa del catalanisme.»

Qualsevol que no perteneixi á la comunió catalanista, veurá en lo text anterior la manifestació senzilla del desitj de unió de varias entitats amigas y creadas ab fi comú, las quals solidan son bon desitj á fi de aumentar sas forsas, ab lo pacte d' unió que comensem nosaltres á analizar. Mes qui tal cregués s' enganyaria de mitj á mitj; puig res hi há de clar ni de ben trametat en las ratllas que designan lo qu' es y á lo que aspira la nova associació que ab tantas pretensions vé á la vida.

Unió, hauria de significar avinensa de totas las corporacions existents als fins particulars ó generals que los autors de la dita unió portessin, y devian igualment avindrers als mentats fins las redaccions dels periódichs coneguts com á catalanistas, á més de obtenir igualment la aprobació y marxar d' acort ab totas aquellas individualitats quins serveys á nostra causa sían dignes d' aprecí.

¿S' ha fet aixís al fundar la societat que avuy nos donan ja constituída? No, y per aquest motiu, en primer terme no podem posarnos al costat d' un pensament laudable en lo fondo; pero que no revesteix cap forma generosa desde que va comensar sa gestació fins que ha sigut donat á llum. Com hem dit ja altrás vegadas, varios senyors—sense representació algun d' ells, y ben migrada la dels que alguna 'n tenen,—van reunir-se y nombraren lo que ells ne diuen Junta Permanent de la Unió, lo consell de representants y los membres delegats, aixís com també acordaren las societats que debian estar unidas. Tant es aixís, que nosaltres coneixem corporacions, periódichs y personalitats respec-

tabilíssimas y ben conegudas dintre 'l catalanisme, que no han sigut convidadas á cap deliberació, ni consultadas en rés pera la redacció de las Bases. Es més; ni tant sisquera s' ha tingut la delicadesa de remètrels exemplars de ditas Bases un cop publicadas, y si las saben avuy es mercés á algun periódich dels afiliats al seu grupet, que las ha donat á llum.

¿Pót dirse unió una cosa feta de la manera que duhem espressada?

Pero suposem que volem acceptar com á actes de bona fé y poch saber los duts á terme per los organísadors de la «Unió», y en aquest cas nos trobarem ab que no será fácil lo funcionament de la nova institució mentres hi hagi algú que s' hi oposi; puig que ella es una entitat altament política, com ho denota lo mateix article que hem copiat al comensar, y algunas de las que han sigut continuadas en las llistas de la «Unió» son societats catalanistas á las que sos estatuts no permeten ésser políticas.

Per fi, acaba lo mentat article primer deixant sentat que altre dels objectes y lo fi principal pe'l nou núcleo, ha de ser la defensa del principis continguts en lo programa del catalanisme.

Sempre, sempre veurem á la secta perturbadora, posant la confusió per tot arreu. ¿Perqué van escriurer y enlayrar son celebrat *Missatge*, si ells mateixos han de arreconarlo y servir-se d' obras que res los costan de fer ni de propagar? ¿No saben que lo Programa del Catalanisme es fill del Centre Català, y es estat sempre combatut per son grupo? ¿Tenian pòr de posar que la «Unió» defensaria lo *Misatge*?

Si no tenen mes coratge en defensar sas propias obras, poca confiansa poden inspirar als que 'ls segueixen.

Sens perjudici de tornar sobre aquet tema; aixó es, anàlisis de las Bases que hem comensat á véurer en las notas d' avuy, acabarem parlant d' un dels objectes immediats de la «Unió Catalanista», y aquest es la reunió d' una Assamblea de delegats que deurá ferse á Manresa. Aquest congrés que, segons las apariencias, tindrà lloch á porta tancada y sols s' hi entrarà ab consigna, no sabiam de que debia tractar, suposantse que tots los catalanistas defensábam un sol programa d' aspiracions políticas; pero va ilustrar nostra ignorancia un articulista d' un diari català, lo qual deya que la Assamblea de Manresa no faria programa ni discutiria nous punts de doctrina, sino que tractaria de vias de procediment. Y ara 'ns surten dihent que en aqueix primer acte públich de la novella societat, se discutirá y aprobará per lo congrés de representants nada menos que la Constitució regional de Catalunya, quina redacció tè ja llista una comissió especial.

En altre número parlarem de tal idea y

LA GRAN EXPOSICIÓ

poema festiu en XXV cants y escrit en varietat de metros per

JOHN MOLAS Y CASAS

Un tomo de 270 planas ilustrat ab 210 dibuixos y grabats de R. MIRÓ FOLGUERA

3.ª edició.—Preu, 5 pessetas.—Se ven en las librerías y en la Administración de la Galería Molas y Casas,

Hospital, 12 y 14, 2.º—BARCELONA

vertirem la opinió nostra respecte, no á la constitució que no hem vist ni es fácil vegem, sino al pensament de escriuerla y votarla en dia próxim.

J. BRÚ.

Certamen Teatral Catalanista CONVOCATORIA

Al exposar aquesta Redacció en nostre primer número quin era 'l propósit de quants la formaban y la forman, manifestárem ja nostre desitj de que'l teatro regional alcansés en lo venider la major gloria possible, y déyam: «á mida que 'ns vagin acudint medis que pugan afavorir la prosperitat de nostre ja poderós teatro, los anirem posant en práctica, pera que parin en gloria y profit de quants á son enaltiment contribueixin.»

En nostra portada, tenim posat com á lema que Lo TEATRO CATALÀ està destinat principalment á fomentar lo progrés é interessos del teatro de Catalunya.

En nostras revistas, hem tingut ocasió de analitzar que l'establiment de dos companyias no ha ajudat pas á que 'ls autors escribissin gayres produccions que pugan considerarse genuinament catalanas; per quant la major part dels estrenos efectuats d'un any ensà, nos han fet conèixer arreglos de teatros extranjers, ó, ab contadas excepcions, obras exóticas en nostre país.

Es, donchs, indispensable ja, pera que la escena catalana no 'n valgui de menos, que quants vetllem per son brillant sosteniment y mirem ab atenció la marxa que segueix y la que més li convindria pera adquirir gloria indisputable que en altre temps havia tingut y que ara ja tractan de arrebatari moderns gèneros de literatura escénica, poguem véurer un esforç, principalment per part de nostres poetes, á fi de demostrar que son estre dramátich no està mort per ditxa nostra, y que si, per certas circumstancias, pot resultar esmortuít lo foch que sosté son sentiment envers lo teatro de la terra, tal foch viu per aixó sota una aparent capa de cendra que á la més insignificant alenada falaguera s'esbargirá, deixant véurer ab tota sa poderosa resplendor la ardenta flama dramática ó cómica que, com dihem, sembla avuy restar potsé ofegada en la inteligencia d'alguns autors de nostra estimada Catalunya.

Las empresas, afanyosas de sostenir l'espectacle regional, acuden á produccions d'aparato; pero los que no hem de mirar lo que atany al bè de la escena pàtria sino pe 'l prisma del mérit verdader de las produccions que han de ser com los diamants de sa corona, al véurer que 's fa ús del oropel ab preferencia al or pur que may pot perdre 'l brillo y lo valor real que té, estem cridats á alimentar lo sagrat foch de vida pera nostra escena contemporánea.

Per aixó nosaltres creyem que'l modo d'obtenir algun resultat, es dir als poetes: «Desperteu de aquest ensopiment patriótic que us domina; doneu senyals de vida per alimentar ab obras de caracter y de sabòr català nostre modern repertori; es-

cribiu, que las produccions serán fácilment representadas; veniu á concurs, que si la obra es de las que poden aportar novas pedras al edifici del que volem que siga gloriós temple del Art teatral de Catalunya, no li faltará 'l merescut premi.

»Y aquet li será otorgat en molt honrós certamen: y las obras serán examinadas ab verdadera imparcialitat; perque 'l Jurat que 's tracta de constituir, será format de una manera especial, que permetrá que hi aportin la llum de son saber distingits literats proposats per vosaltres mateixos, aspirants als premis, y además sa inteligencia nostres periodistas—á qui's déu semblant proba de consideració y pública estima—y además també sa práctica entesos actors y directores que poden conèixer verdaderament los efectos escénichs que deuen avalorar la classe de treballs que á son examen serán sotmesos.»

Heus aquí, donchs, perque pensem acudir á las empresas catalanas y á la premsa d'aquesta capital, esperant que unas y altra no titubejarán en accedir á la convenient deferencia que pensem tenirlos, perque se la mereixen sobradament, las primeras per estar interessadas en la gloria del teatro que fomentan, y la premsa, quant no per la ilustració ab que en general tracta la cosa pública, al menos per la estima y 'l respecte ab que es considerada per un periódich que, com Lo TEATRO CATALÀ 's creurá sobradament favorescut tenint en lo Jurat tant dignes y superiors companys de professió.

Si tots nos ajudan, los uns ab composicions, y 'ls altres estimant las bellasas qu'aquellas atressorin; y si las diversas classes de la societat que desitjan no decayguí la importancia de la escena moderna allá ahont se rendeix estimació preferent al treball escénich de nostra regió, aprecian la nostra idea, nosaltres creurem haver alcansat una petita part de gloria al iniciar lo Certamen que 's convoca, y donarem per ben empleat nostre esforç y 'l concurs que se 'ns presti per quants cooperin d'aqueix modo á la magnificencia de un acte que pot enaltir lo nom del teatro Català.

Feta aixís la convocatoria, réstans sols publicar ara las corresponents

BASES

1.ª S' ofereixen dos premis: un de 250 pessetas y diploma d'honor, al autor de la obra en tres ó més actes que, á parer del Jurat, siga superior á las demás que 's presentin; y un de 100 pessetas y també diploma honorífich, que s' adjudicará al que sia autor de la producció en un ó dos actes, mellor que las altrás d'igual classe, segons lo mateix Jurat.

2.ª Las obras han de ser originals, no conegudas, y d'arguments basats en fets ó assumptos purament catalans. La de tres ó més actes ha de ser drama històrich ó obra de costums contemporáneas.

3.ª Es indiferent qu'estiguin escrites en vers ó en prosa.

4.ª Los que vulguin pèndrer part en lo Certamen, remetran baix plech clós, además d'un exemplar de la producció que presentin, una candidatura ab los noms y apellidos de cinch personas conegudas com á literats ó poetes, á qui designin pera individus del Jurat. Dit plech ostentarà un lema igual al de un segon plech l'acompanyi y que contindrà lo nom del autor de la producció.

PELUQUERÍA ARTÍSTICA

Saló per' afeitar, tallar y rissar lo cabell.

DE

LLUIS ANGLADA

GRAN ASSORTIT DE PERRUCAS

y tota classe de postissos per' artistas de teatro
Boters, 8, entressuelo

CONSTRUCCIÓN DE TEATROS

SERVEY COMPLERT Y BO

pera guardarropias

er informes y detalls, dirijirse al fuster del carrer de Caspe, 75,
al costat de la botiga de comestibles

BARCELONA

5.ª Quedan exclusits los pseudónims y 'ls noms en anagrama.

6.ª Lo Jurat se compondrá de 9 personas, y 'l constituirán: un director de cada un dels dos teatros catalans, un periodista en representació dels diaris locals, un altre pe 'ls periódichs catalans que 's publican en Barcelona, los tres literats ó poetas quals noms figurin en major número de plechs remesos y 'l Director y un redactor d' aquet setmanari.

7.ª Pera la designació dels dos periodistas y dels dos directores d'escena, aquesta Direcció farà en lo temps oportú las invitacions corresponents á las empresas periodísticas y teatrales. Si alguna de las personas á qui correspondgui formar part del Jurat no acceptés lo nombrament, será sustituhida per las que després de las tres nombradas, segueixin figurant en major número de propostas.

8.ª Fins á 31 de Desembre próxim, s' admetrán obras en nostra Administració (Aribau, 93, 3.er, 1.ª), pera obtar al premis oferts.

9.ª En lo primer número de LO TEATRO CATALA del mes de Janer propvinent, se publicará la constitució del Jurat, y en lo primer del mes de Febrer següent lo fallo qu' aquest hagi donat sobre 'l mérit de las obras examinadas.

10. Aquet periódich organizará una funció extraordinaria de gala, en un dels principals teatros, pera fer representar la obra ó las obras premiadas, invitant las Autoritats al espectacle. En dita funció, acabada la representació de cada obra, se publicará en l' escenari lo nom del autor respectiv.

11. Als vuyt dias d' aquesta funció, se celebrará una vetllada literaria, dedicada á nostres suscriptors y en honor dels autors de las obras premiadas, fentlos hi entrega dels premis. A aqueixa vetllada únicament hi tindrán entrada los suscriptors actuals á LO TEATRO CATALA que continuin en aquella fetxa, las personas que s' hi suscriguin durant lo mes corrent, y las familias de uns y d' altres.

12. Aquet periódich tindrà 'l dret de cobrar los de representació de las obras premiadas, á contar del estreno, durant un any y un dia; pero abonará als autors la meytat del producto de lo que cobri per tal concepte. També se reserva 'l dret d' imprimir las obras, en qual cas entregará 25 ejemplars de la producció que imprimeixi, al autor d' ella. Si no fa ús d' aquest dret als 30 dias del estreno, l' autor ó 'ls autors podran imprimirla pe 'l seu compte.

13. Los autors que resultin premiats (quals noms no se sabrán fins després de la representació que s' organisi), desde 'l moment en que presentarán l' obra, s' entendrá qu' autorisan al director que la posi en escena, pera alleujerir, d' acort ab lo Jurat, lo que, en vista dels ensaigs, se cregués que pot fer pesada la representació.

14. Lo Jurat nombrará d' entre sos individuos un President, un vis-president y un secretari. Pera reunir-se, haurá de tenir majoria d' individuos, y 'ls acorts serán presos, quant no per unanimitat, per majoria dels concurrents á cada reunió.

15. Los ejemplars d' obras no premiadas serán retornats als que's presentin á reclamarlas, si entregan lo resguart que s' haurá donat lo dia de la presentació.

16. Si algun dels escriptors designats pera formar part del Jurat, hagués presentat obra al Certamen, deurá manifestarho y retirar l' obra y 'l plech del lema, ó, sens dir quina es la producció, retirarse ell del Jurat.

Barcelona 1.er d' Octubre de 1891.

Lo Director de LO TEATRO CATALA,
periodich organisador del Certamen
JOAN BRÚ SANCLEMENT.

P. A. de la Redacció,
lo Secretari,
JOAN PERELLÓ Y ORTEGA.

¡Consuegra!!

(FRAGMENT)

Sá y enllá s' ouhen campanas brandar ab forta branzida y una veu fonda que crida:
—¡Salveume prompte, Dèu meu!
Deume forsas per 'lliurarme de la tempestat que avansa, que tinch en Vos gran confiança, perquè salvarme podeu.

Mon espós y ma filleta, ja morts, demunt l' aygua suran y encar pareix que murmuran sos llabis una oració.
Oració que jo la sento com ressó de veu llunyana que 's confon ab la campana fins ahont se sent sa remó.

Mil cadavres me rodejan com si engolirsem volguessen y ma situació envejessen, quant més trista no pot ser. Ab sos ulls entelats, sembla que 'm miran y que 'm segueixen. Ells son morts; ja no pateixen.
¡Mon destino es ben sever!

Dintre ma llar rés hi queda: ni taulas, ni banch, ni llit, que tot l' aygua s' ho ha engolit causantme martiri etern.
¡Pobre poble de Consuegra! lo véuret causa frisanza: ¡ja 'n guardarás recordansa d' esta feta del Avern!

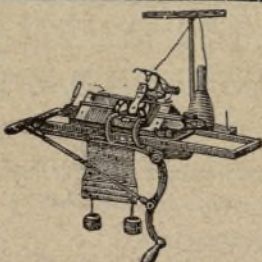
Fábricas, casas enteras com vaixells l' aygua fá corre y també d' altrás n' ensorra sens de ningú atendre 'ls clams Lo tró retumbant aixorda ab sa remor malehida, y á veure eix quadro convida la trista claror dels llamps.

¡Adeu per sempre, ma pàtria, hont per primera vegada jo vegi la llum daurada del Rey Astre brillejar!
¡Adeu, jorus de ma juvensa que ab la vostra recordansa horas de grata bonansa féyau á mon cor passar.—

Aixís trista s' esclamaba una dona ja rendida veyent perduda sa vida en mitj l' aygua, horroritzada. Hasta que la corrent ferma l' embestí, precipitantla al fons del llot y deixantla per sempre més soterrada.

Tingueu pietat de Consuegra y dels que 'n son habitants, puig tots son nostres germans com á fills d' un mateix Pare Obriu las mans desseguida, socorrentlos al moment,

VICTORIA

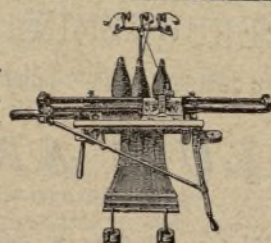
¡VICTORIA!

Es la máquina mes perfeccionada y la que proporciona la millor manera de guanyarse la vida á casa. S' hi fan mitjas, calcetius, camisetas, y demás géneros de punt. Preus reduhits y ensenyansa gratis.

Pera tota classe de datos, dirijirse al operari constructor

N. AGUSTI MANYOSA

Archs de Junqueras, 4, 1.er

CONCORDIA

mireu un xich lo torment
que jorns fá no 'ls desampara

Una almoyna gran ó xica
entregueulos de tot cor,
puig tindrán d' ella recort
que guardarán ab anhel;
recort que grabat tindráu
ab lletres d' or dins sa pensa
y de la que recompensa
'n trobareu en lo cel.

J. T. y R.

REVISTA D' ESPECTACLES

ROMEA.—La inauguració y las primeras funciones de la temporada, hi han portat numerosa concurrencia que s' ha apressurat a saborejar de nou las bellas de *La rondalla del Infern*, *Lo monjo negre* y *Lo pubill*, aixis com de las pessas *Del óu al sou*, *Tal hi va que no s' ho creu* y *Un pollastre aixelat*; produccions que, encara que no tenen l' atractiu de la novetat, son magnificas concepcions unas y bonichs quadros de costums las altras, degudas a distingidissims poetes.

Lo públich ha vist ab agrado tals representacions que han tingut importancia per haver alcan-sat bons desempenyos; distingintse en los dramas las senyoras Clemente y 'ls Srs. Riutort, Borrás y Soler en primer terme, ben secundats per los altres actors, y en los fins de festa los Srs. Capdevila, Soler, Riba, Santolaria, Fernandez y Vallis.

En lo local s'hi han fet algunas reparacions que hi feyan falta.

Los amants del català esperan ab ansia l' anunciat estreno de *L' aquila*, obra póstuma de Peluy Briz.

Lo primer estreno de la temporada en aquest teatro, va ferse ahir vespre en la funció de Societat Balaguer, que estava concorregudissima.

A tal objecte va triarse la pessa *Mala jugada*, qu' es juguet ben versificat y que té un aire de distinció en lo llenguatge, que honra al autor, pero es d' escàs enredo y no té molts xistes, circumstancias que fan no exciti las riallas del auditori ab molta freqüencia. Aixó no obstant com está ben escrit y va ser representat ab carinyo y acert per la Srta. Sala y 'ls Srs. Borrás, Capdevila y Santolaria, l' éxit va ser bo, mereixent ésser aplaudits tots, y al final cridats a escena ab l' autor Sr. Casanova.—P.

GAYARRE.—Dos funcions de benefici han posat digne fi á la série de obras líricas que s' han vingut presentant últimament en lo teatro del Nou Retiro.

Hem de convenir que després dels triufos obtinguts per notables cantants que hi havia antes en la companyia, hauria estat difícil á la empresa sostenir l' éxit brillant de la campanya, á no contar ab las simpatias del tenor Bertran y de la aplaudida senyoreta Fábregas y ab la favorable circumstancia de fer que celebressin sas respectivas *seratas d' onore*, com se diu en llenguatge italià de bas-tidors—y permetissens la frase tot y tractantse d'artistas catalans, en atenció á que parlem de funcions líricas italianas.—

Lo Sr. Bertran va escullir l' últim dissapte la ópera *Carmen* y la romanza del quart acte de *L' Africana*, y si en la part de la ópera fôu aplaudit, al cantar la romansa fôu també festejat ab forts aplausos y valiosos regalos.

La Srta. Fábregas va tenir més aplausos encara que en las representacions anteriors y en lo molt preciós waltz *Parla*, los concurrents li demostraren lo molt qu'apreciaban sas dots artísticas, aplaudintla y cridantla á las taulas, y fentli, á la par de regalos, una carinyosa despedida.

Lo teatro estaba plé dissapte y diumenje al vespre; de modo que si *Gli Ugonotti*, desempenyat per artistas distints d' altras vegadas, haguessin portat també á la tarde concurrencia (que no fou aixis) las faucions últimas haurian estat las més freqüentadas en lo teatro Gayarre pe 'ls aficionats á la ópera popular.

TIVOLI.—*Concerts de Euterpe.*—Ja adelantàrem en la «Última hora» de nostre número anterior, que 'l concert á benefici de D. Joan Goula, (fill) siguié un aconeteixement y un digne final de la brillant temporada de aquest any.

Lo programa tingué tres parts é hi cooperaren, lo coro de la Societat, un altre de senyoras, orquesta y banda, banda de cornetas de Artilleria, y per fi, un coro extra, format per las Sras. Fons, Huguet, Julià, Mata y Vazques, y los Srs. Blanch, Calvet, Campins, Carbonell, Faff, Giardini, Gil-Rey, Lluriá, Leoni, Mestres (J.), Mestres (L.), Mestros (S.), Oliver, Pomer y Simó.

Ab tot y que, com de costum, voliam ressenyar pessa per pessa, la falta d' espay nos ne priva y, per lo tant, ho farem de las que més destacareu per sa importancia.

Aquestas foren *El Cup*, que cada audició es un éxit y com diguerem s' ha fet ja joya del repertori coral. *Los nêts dels almogàvers* era esperat ab expectació. Al presentarse la banda de cornetas en lo tablado, siguié rebuda ab grans aplausos. Aixis com en l' anterior concert la banda sols feya alguns tochs en la quarta part dels rigodons, en aquest ne féu ademés en la tercera, cosa acertada, pues hi encaixan perfectament. No cal dir que las dugas tingueren de repetir-se infinitat de vegadas entre extraordinarias ovacions.

La tercera part posá notable fi al concert ab la marxa del *Tanhauser*, á coro, banda y orquesta. La *Gran Cantata*, de Goula (pare), dedicada al Czar de Rusia, siguié cantada á dos coros, primer y segon, banda y orquesta, formant lo primer coro los artistas mes amunt anomenats. Tingué perfecta execució coronada per una compacta salva de aplausos, repetits ab entusiasme al ser la composició sentida altra vegada baix la direcció de son autor.

Complascut pot estar lo beneficiat de un públich que tant bé sapigné correspondrer als esforços que ell féu pera presentar un concert á l' altura de las simpatias que 's té guanyadas, y que 's fan mes grans pe 'ls amants de Catalunya, al véurer l' éxit que aquest any han tingut los concerts, degut á la iniciativa de la Societat Euterpe y de son jove director, qu' aixis honran la immortal obra de Clavé.

Nostra enhorabona y fins á l' any vinent.

T. GRANER.

Carme, 33

Máquinas de cusir, máquinas de fer mitja

SANTASUSANA

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller pera adobar tota classe de máquinas — Se ven á plassos y al comptat

Carrer del Carme, 33.—BARCELONA

Aparatos pera pèndrer dutxas.

Carme, 33

CIRCO ECUESTRE.—La nova pantomina *Un milagro de la Virgen de la Paloma* promet fer llarga temporada en lo Circo.

Presentada ab riquesa y propietat, no li falta cap de las condicions que deuen reunir aquesta classe d'espectacles. Interessant argument, quadros animadíssims plens de vida, y un notable despenyo, fan d'ella un passatemp agradabilíssim.

D. Fernando Guerra, que n' es autor, mereix bé 'ls aplausos que s' ha conquistat al combinar aquesta pantomina que, à no equivocarnos, portará moltas entradas al Circo del Sr. Alegría.

X. P.

BIBLIOGRAFÍA

Tant agradable com satisfactoria sorpresa, hem experimentat al durnos lo correu lo fascicle que ab lo titol de *Método para la enseñanza del lenguaje en las regiones donde no es la materna la lengua oficial del Estado*, fa poch ha donat á llum nostre ilustrat y conseqüent catalanista lo jove professor normal y actualment, mestre públich, en virtut de oposicions, de la escola de Mollet del Vallés, D. Joseph Payá y Raurich.

Enclou dit fascicle la conferencia donada per lo senyor Payá y Raurich en lo saló d' actes de la Escola Normal de Barcelona, y forma part de la série de conferencias pedagógicas de 1891.

Lo tema oficial posat á discussió, discrepa un tant del donat al seu llibre per l' autor; puig que aquell deya *Método para la enseñanza de la lengua nacional en las provincias donde se habla algun dialecto no derivado de ella*. Lo senyor Payá, en sa ben estudiada disertació, combati ab certeras argumentacions la enunciativa del tema proposat y demostrá que no podia ni debía donarse lo titol de dialecte á las llengüas que, diferents en essencia de la castellana, no son oficials del Estat per cap mes rahó que per la supeditació de la forsa.

No moventse un moment del camp de la pedagogia defensá ab serena actitud y aduhint gran número de citas que fan forsa per la respectabilitat de llurs respectius autors, la téssis per ell sustentada; aixó es, la ensenyansa de la llengua materna en las escuelas primarias com á únich medi de que l' alumno aprofiti sos primers anys d' estudi y aprenga ab conciencia y rapidés luego la llengua castellana, que podria donarse en las classes superiors de las mateixas escuelas.

Per coincidir molt nostre modo de pensar, respecte tant important qüestió, ab lo *Método* exposat per lo distingit mestre públich de Mollet, aplaudim de tot cor la publicació de sa obra y la salutem ab la esperansa de que no será aquesta la darrera vegada que 'ns haurem de ocupar d' obras d' un autor que tant bé debuta.

Fóra un gran bé en pró de la ilustració y cultura populars, que los mestres públics de Catalunya se convencesin de las rahons donadas en lo concien-sut treball de que 'ns ocupem y adoptessin tal método d' ensenyansa ab las amplituts y reformas que

sa experiència 'ls hi dictés, no duptant que, de ferho aixís, veurien ben aviat coronat ab éxit son improbo treball.

Tot es comensar, y es de esperar que lo senyor Payá será seguit en sos bons propòsits per sos companys de professorat de nostra volguda regió catalana.

B. S.

Gratallops 22 Setembra.

Colecció de càntichs religiosos pe 'l poble, á una, dos y tres veus, ab acompanyament de piano ú orga, per mossen JASCINTO VERDAGUER, música del mestre CÁNDIDO CANDI. (*)

Quant se doná al públich la obra qual titol deixem apuntat y que ocupará nostra atenció, Lo TEATRO CATALÀ encara no formaba part del crescut número de periódichs que lluytan en favor de las cosas de nostra terra, emitint alguns—no gayres—son parer respecte al bè que á l' art musical religiós podria fer la obra dels mestres Verdaguer y Candi.

Si aquells ho feren perquè podían zperqué no-saltres, ara que podem, no hem de dir tot lo que pensem del poeta y del músich que 'ns han honrat ab l' envió d' un exemplar de sa obra?

Si no ho féssim, seria no donarli la importancia que creyem mereix dintre la reforma del art musical religiós.

Fetas, donchs, aquestas salvetats que, ensemps que serveixen de prefaci, desitjem que serveixin pera donar la nota d' oportunitat al treball crítich que ab aquestas ratllas comensem, perinétissens ans dir ab tota la efusió de nostra ánima: ¡Grata sia á Dèu la aparició d' aquest llibre!

Comensem, donchs, à emitir las opinions que respecte aquesta Colecció de cants místichs nos hem format com imparcial resultat de sa lectura.

No hi ha cap classe de dupte que 'ls dos mestres se completan l' un á l' altre, fent la verdadera conjunció de la poesia y la música popular.

Lo llibre que per curts moments ocupará nostré atenció, mereix un entusiasta aplauso pe 'ls que de tot cor ayman las tradicions guardadoras faels de sas creencias religiosas, de sas costums patriarcales, de sa manera de ser, sentir y pensar. Tot lo que sia glorificar lo bó que 'ls temps passats nos legaren, revestint lo ab la forma de la bellesa en sas múltiples y variadas manifestacions, trobará en nosaltres una fé y entusiasmisme sens mida. Per aixó hem d' aplaudir la obra del mestres Verdaguer y Candi; per aixó avuy los direm tot lo que pensem respecte d' ella.

Lo mestre Jascinto Verdaguer acreditada té sa inmensa válua en composicions de més empenyo, no de més importancia, que la que 'ns ocupa, y en aquellas hi ha deixat ab má nervuda sa conspicua personalitat literaria, posant son nom en primer lloch entre 'ls poetes catalans. Diguinho per nosal-

(*) Encara que l' escrit que publiquem sembla, de moment, que no es molt propi de nostre periódich, no tenim reparo en donarli cabuda, porque tracta en realitat un assumpto de art y literatura, y també per consideració als autors de l' obra que 'l motiva, y deferencia al del article.

ARXIU LIRICH-DRAMÀTICH
DE

BONNIN GERMANS

COPISTERIA DE VERS Y MÚSICA

Se serveix per tot Espanya á preus baratos

Carrer del Vidre, 2, quart, Barcelona.

Despatx cada dia, fins á las 10 del vespre.

FÉLIX CARRERAS

21, Riera Baixa, 21

Únich representant de la acreditada Casa Biraghi de Milán. Especialitat en corassas y armaduras completas. Gran assortit de cinturons, diademas y altras joyas, en diferents metall propis pera vestuari de teatro.

Se lloga y se serveix per temporadas completas mediant contracta, encare que siga per obras de gran espectacle.

PREUS SUMAMENT MÓDICHS

tres *L'Atlàntida* y *Canigó*, y per l'objecte de las presents ratllas, *Idilis* y *Cants místichs*. En aquestas dos obras hi té condensada mossen Verdaguer sa característica nota dominant de poeta religiós: hi té posadas una per una las vibracions de sa lira mística, voltejadas de bosquetans perfums hi té escrites l'ànima extasiada devant de la immensitat de l'obra divina, los sentiments més purs y tendres que concebirse 's pot.

Si no hagués donat á llum l'eximio poeta vigatà *Idilis* y *Cants místichs*, primera obra del género religiós, no hi hauria res que dir en que aquesta *Colecció de cànichs religiosos* ocupés de dret lo primer terme de nostre curt catàlech. Pero publicats aquells que 'ns demostraren de una manera evident y palpable lo nervi d'un poeta inspiradíssim, aquells son solsament l'eco armoniós d'un dòls cantar del ànima; variacions de un mateix tema; forma pulida, diáfana, transparenta; fondo conegut, notas sentidas per haverlas donat al públich son mateix autor.

Per aixó nos ha omplert de ganbansa llejir per millonéssima vegada (tanta es per nosaltres sa sublimitat) *Lo Noy de la mare*; per aixó quant llejim *Maria al cel guia*, sempre, sempre nos sembla sentir lo embaumat oreig de las matinadas de maig; per aixó sabem fins de memoria *La Creu* que fou lo llit nupcial que Jesús tingué lo dia que rebé mort afrentosa; per aixó, repetim, las saborejem ab tot pler per ser ellas las que reberen las primicias de una imaginació fértil, ardenta, verge encara d'un fatigós y llarch treball.

Y al dir que quasi totas las cansons d'aquest llibre semblansa ténen las unas ab las altrás, sols volem dir que son ellas fruyt, no de la espontaneïtat, sino del compliment de la idea de publicar una colecció de cants que sustituhissin en las iglesias las barrocas melodias que en moltras encara s'hi cantan. L'objecte s'ha lograt per complert. Y si creyem son justas y motivadas las ideas que acabem somerament d'enumerar, fent véurer la semblansa en moltras d'ellas respecte son fondo y forma, no implica aixó perque adquirir no puguin la popularitat de que son mereixedoras.

Y ara, per últim, permétns lo mestre vigatà una observació que la creyem de molta importancia y que no sabem si entra de plé en la heterodoxia, ó si es tant sols una falta de fondo portada per la forma del consonant.

Primer: en una de las estrofes de *¿Qué t' he fet, oh poble meu?*, diu:

«Trist espero en lo sagrari
las visitas d'amistat.
¡Ay de mi! com al calvari
moro en trista soletat.»

Idea equivocada, errónea, que la emiteix també en *La Passió*.

¿Tindrem que exténdrens en llargas y numerosas consideracions pera demostrar lo contrari de lo que diu mossen Verdaguer? ¿Tindrem que dir que Jesucrist, al espirar, no estava en la trista soletat que diu lo poeta? No. Sols direm que al exhalar l'últim suspir lo Rey de reys; quant lo llamp fuetejaba l'espai; quant lo tró socababa las montanyas; quant los morts ab carcomidas vestimentas deixaban sas fossas y 'l cruixir de sos ossos omplia d'

espant y esglay; quant la major part dels Apostols, deixebles del Senyor, havian abandonat á son Mestre per no passar ab Ell pe'l camí de l'amargura, á la cima del Calvari, al peu de la Creu, transit de dolor son cor y ab las gultas llagadas per las candentas llágrimas que, com dos rius, surtian de sos ulls, hi havia la Vida de la vida, l'ànima de nostra ànima, arca santa y sagrada de nostres primers y últims amors, forma inviolable, verb de nostras creencias y sentiments y que té de Dèu mateix la essencia: al peu de la creu.

«Stabat Mater Dolorosa
Fuxta cruce[m] lacrymosa
Dum pendebat Fillius.»

Si Jesús al morir tenia sa Mare á sos peus ¿cóm es possible que plorés sa trista soletat? No, no: Jesús no estava sól al Calvari; tenia á sos peus, á son cap, á son costat, la seva Mare, que recullí la última mirada y l'últim suspir. Deixant, donchs, sentat, encara que molt somerament, que 'l mestre mossen Verdaguer digué una cosa que ni moral ni materialment es vritat, y ans d'ocuparnos de la part musical, síguins permés facilitar de tot cor al mes inspirat poeta religiós de Catalunya y al mateix temps que veji en las presents ratllas la expresió sincera de la justicia é imparcialitat que 'ns ha guiat al exposar nostre humil y leal judici.

ARMANDO DE LA FLORIDA.

(Continuará)

Voldria véurer...

IDILI

Voldria véure—una matinada
fresca y serena—del mes de Juny,
quant per la serra—una *collada*
per' segar portan—la fals al puny.

Voldria véurer—lo riu de plata,
tot cercat d'arbres—ben plens de nius
'hont l'aucellada—un hinme esclata
que 'ls cors alegran—sos cants jolius.

Voldria véurer—la pastoreta
qu'entre 'l ramatje—va filant lli,
y á mes l'alegre,—jove cabreta,
córrer joyosa—per' qui y allí.

Voldria véurer—las flors hermosas
quant van obrintse—y perfums suaus
al ayre llensan—las frescas rosas,
cantant bells cànichs—preuhadas aus.

Voldria véurer—l'aygua esmaltada
'hont s'hi retrata—llo sol naixent
y oure 'l murmurí—de la cascada
que 'ls arbres besa—s'aygua corrent.

Voldria véurer—joves pagesos
quant sobre l'herba—bo y assentats
ab mots alegres—y ben compresos
alli disfrutan—sas amistats.

Voldria véurer—quant neix lo dia;
voldria véurer—tot lo que he dit:
véure 'l que cito—m'agradaria.....
si ho pogues véurer—de desde 'l llit.

DOMINGO BARTRINA.

CÁPSULAS MORRUOL TÓNICH RECONSTITUYENTS

DEL DOCTOR PARELLADH

compostas de Morruhol (principi actiu del oli de fetje de bacallá)

PEPTONAT DE FERRO é HIPOFOSFITOS DE CALS Y SOSA

La gran popularitat que en poch temps han lograt las Cápsulas del Dr. Parellada y l'ús constant que 'n fan los metjes, son lo millor testimonio d'aquet remey eficaç y conegut ja en tot Espanya.

LAS CÁPSULAS TÓNICH RECONSTITUYENTS

s'administran ab éxit en las clínicas de la Casa de Misericordia, Casa de Caritat y en los hospitals de Santa Creu y del Sagrat Cor, ahont han substituit ab ventatja al oli de bacallá, de tant difícil y repugnante administració.

Preu de la capsula de 40 cápsulas, pessetas 2'50. Venta al en grós, farmacia d'Escribá (Fernando VII): á la menuda, en totas las farmacias

REPERTORI DE FORA

Girona, 27 Setembre

Ahir va comensar l'òpera en lo teatro Principal. La companyia ha caygut de peus, com se sol dir. Sobre tot, lo tenor Angioletti s'ha vist, no ja sols aplaudit, sino aclamat per la justa interpretació de Raoul de *Gli Ugonotti*, havent de repetir lo racontó y 'l duo del acte quart entre l'entusiasme dels oyents.

La Ferni va fe una gran Valentina.

Nostre paísá Serra un Marcelo al pé. La cansó del *Pifpaf* y 'l duo del tercer acte ab la tiple, foren també repetits.

La Ferrer en la part de *Reyna*, la nova contralt Torras en lo *Urbano*, Rovira en *Nevers* y Oliver en *St. Bris*, molt bé, constituhint tot plegat un éxit del qual bona part correspon al mestre D. E. Bosch que va demostrar talent en la concertació de la partitura.

Las parts segonas no desmeresqueren de las referidas, 'sent digne de menció l'artista encarregat del *Sereno*.

La direcció escénica molt bona, per lo qual felicitem al senyor Garriga. Tots foren cridats a las taulas.

No tinch mes temps.

U. D. O.

Cádiz, 28 Setembre de 1891

Sr. Director

Molt senyor meu: La Nevada ha debutat en *Sonámbula*, qual obra es notori canta ab molta pulcritut, y en la que fa gala de la seva bona escola de cant y géní artístich, ab quals qualitats supleix las mes de las vegadas la seva deficiencia vocal.

L' éxit obtingut fou gran, compartint los aplausos entre la senyoreta Gasull y los senyors Del Papa y Ercolani.

Lo tenor Del Papa, canta molt bé, y s'ajusta en un tot a l'escola y maneres de la *diva*: per aixó aquesta l'imposa a las empresas que la solicitan.

Seguidament s'han cantat *Lucia* y *Barbiere*, ab las quals los éxits de la Nevada han anat en augment.

En lo *rondó* de la primera de las citadas obras, féu ostentació d'una vocalisació fácil y correcta, derrotant *fioritures* y *trinos* que feren esclatar al públich en frenéticas aclamacions d'entusiasme.

Del Papa y Ventura han sigut dignes companys de la notable *soprano*.

En *Barbiere*, Ventura s'identifica del tot ab lo bulliciós *Figaro*, obtinguent en justa recompensa l'aplausó y aprobació del públich gaditá que omplia 'l teatro.

M'aseguran que la companyia del senyor Rodrigo passa a Gibraltar, a quin efecte han sigut escripturats un altre tenor, una soprano dramática y lo baix catalá D. Narcís Serra.

Aquí donará la Nevada dugas funcions més, ab lo qual haurá terminat la brillant campanya d'aquesta notable companyia de ópera italiana.

Y hasta un altre día.—Z.

REUNIONS PARTICULARS

GUERRERS NATS CARNAVAL.—En la vetlla del 24 del passat, aquesta Societat celebrá ab gran lluhiment la inauguració de la temporada.

Lo local se vegé, més que plé, que invadit per numerosa concurrencia, dela que formaban la major ymes atractiva part, hermosas y elegants senyoretas.

Compost lo programa de dugas parts, en la primera alguns Srs. Socis llegiren treballs literaris, essent aplaudits, com també ho foren lo senyor Nogués, los violinistas Sr. Bosch y Torelló y 'l bandurrista Sr. Mas.

Omplí la segona part, la representació de la sarsuela *La leyenda del monje*, que obtinguéde sempenyo digne d'encomi, tant més, considerat lo reduhit escenari per una obra demohimentes cénich. Lo coro siguié format per los socis, y estigueren encarregats dels principals personatges las Sras. Marsal, Vila y Santos, y 'ls senyors Campanyá, Pruna, Bonnin, Carreras y Giralt, los qui sentiren en premi de son bon treball repetits aplausos. Estigue concertada—y mereix ferse constar,—per lo pianista Sr. Nogués.

Terminá la festa ab un escullit ball de Societat en obsequi a las senyoretas que ab sa presencia enbelliren la festa.

ATENEO OBRERO, de S. Andreu de Palomar.) —Importantissima associació es aquesta. Dissapte gueren invitats a la funció que va donar y d'si ella 'n guardarem llarch y agradable recort.

L' objecte únich d'aquesta Societat es la de proporcionar la deguda instrucció al obrer, atenent al sacratissim deber d'enlayrar son nivell intelectual.

Ab acert y per aquest fit, la declamació forma part de la instrucció que 's dona als alumnos.

Lo local de que disposa es espayós. La sala ahont en los actes com lo de dissapte s'hi donan espectacles, es de gran capacitat y causa simpática impresió lo abundant material de la escola, ben disposat, y que fins serveix de bell adorno al escenari que s'aixeca en un de sos extrems y en qual teló de boca hi ha pintat lo mapa d'Espanya.

Las classes corren a cárrech del profesor Sr. Barrufat qui té un zel digne d'alabansa.

Ab tot y ser la sala espayosa, dissapte passat s'omplí a no poguer mes.

Despres d'una sinfonía al piano per lo Sr. Ventura, se presentá en escena lo ilusionista *signore* Matianel-li, qui espresantse d'un modo molt cómic, féu algun joch que siguié molt aplaudit.

Se posá en escena una comedieta original de Sr. Barrufat, ab lo títol de: *Un banquete*, a propósit pera representarla sos alumnos. L'assumpto es purament pera la ensenyansa de la urbanitat que déu usarse al estar en la taula. Lo desemenyo siguié molt cuidat, y 'ls petits actors sortiren airosos de son comés, en especial lo noy Vidal que digué ab molta seguritat, en Charles que demostrá gran intuició dramática, secundantlos molt bé los noys Vila, Carrió, Sacasas, Ibars, Colomina y Jiribas.

Ab interés esperat l'estreno del monólech *L'esclau del vici*, original del jove poeta Ignaci

ESPAY PER' ANUNCIS

Iglesias, que obtingué un éxit tan gran com merecút, perquè hi ha en ell una riquesa de poesia. Son assumpto verdaderament tragicich se presta á fer gala de grans conceptes y brillants pensaments de que está abundantment dotada la fogosa inspiració del jove autor.

Estigué encarregat de donar vida al únich personatge, lo jove aficionat Sr. Matias Martí qui va portarse com un verdader actor.

El abuelo siguié altre pessa que posaren los noys en escena, també escrita exprofés per lo senyor Barrufat y desempenyada ab ajust per los noys, algun dels quals s'es presaren ab una naturalitat, que alguns que no ho son per ells voldrian.

Posaren fi á tant agradable programa los alumnos de la classe nocturna, Srs. Solá, Grifol y Angli entre aplausos y riallas la divertida pessa catalana representant *Pero*.

Terminarem aquesta ressenya donant las gracias á tots quants cooperaren als obsequis, atencions y franca rebuda de que siguerem objecte, y fent constar nostra simpatia per l'avens y prosperitat d'Ateneo Obrero.

LOPE DE VEGA.—Diumenge á la tarde tingué lloch lo benefici del estudiós jove don Joan Sanz, que resultá un comprobant de las moltas simpatias que 's té guanyadas.

Componían lo programa la obra 'n tres actes, *Conflicto entre dos deberes*, una pessa catalana, un monólech y un' aria cantada per la triple senyoreta Victorina Vila.

Prengueren part en lo desenpenyo de las obras, ademés del beneficiat, las Sras. Sanlleú y Vila, y 'ls Srs. Sábat, Marco, Mercader, Roig, Marqués y Llimona.

Tots se portaren bé treynt en lo drama molt partit, especialment lo Sr. Mercader que diu ab verdader accent dramátich, sense sortirse dels límits de la naturalitat, y lo beneficiat que estigué segurissim en son paper, rebent nutrits aplausos de la numerosa concurrencia, com també gran número de bonichs regalos de sos amichs y admiradors.

NIU GUERRER.—Ab una serie de Festas y Firas que han durat quatre dias y de quina direcció estigué encarregat lo jove artista D. Joan Pruna, ha comensat la temporada d'aquesta antiga é important Societat.

Son llarch programa ha tingut compliment en totas sas parts anunciadas y terminá diumenge al vespre ab representació del drama original de don Frederich Soler *La banda de Bastardía*, dirigit per lo Sr. Carreras. Tingué ademés l'espectacle lo agradable atractiu d'estrenarse una preciosa decoració pintada pe'l senyor Pruna, que merescué aplausos y ser cridat l'autor per lo numerós públich, pues la tal obra produhia magnífich efecte aixis en conjunt com en sos detalls.

CIRCOL MERCANTIL FAMILIAR (situat en lo carrer mitjá de la Blanquería). Diumenge al vespre hi assistirem per haver sigut invitats.

La funció era á benefici del director de escena D. Joan Fornaguera y quedarem notablement sorpresos de las importants condicions artísticas de dit senyor. Es un verdader artista y no vacilem en darli la nota de excelent actor. En *La Creu trenca-*

da, que siguié l'obra posada en escena, nos conmoqué son brillant modo de dir, exent d'exageracions y d'aquestas censurables imitacions que tant vici de fer tenen molts aficionats. Sa escola es propia quant está en escena, no imita, com hem dit; es ell mateix, y diu tant bé, sa mimica es tant justa, que no es estrany que 'ns fés molt afecte y que també 'n fés á la concurrencia qu'era numerosa y escullida.

Los demés senyors que secundaren al beneficiat, cumpliren be en sos respectius papers.

Lo Sr. Fornaguera rebé diferents regalos de sos amichs y admiradors que per lo que poguérem jutjar, son molts, y entre los que pot admétrens á nosaltres que li donem la enhorabona.

ATENEO MARQUES DE LA MINA.—Aquesta societat de la Barceloneta (carrer de la Alegria n.º 25,) de la qu' algun' altra vegada ja havem parlat, diumenge al vespre doná una funció á benefici dels pobres de la barriada.

Se posá en escena lo drama *Las Joyas de la Roser* y la pessa *Lo que 's veu y lo que no 's veu*; mereixent especial menció lo ajustat desempenyo per part de la senyora Candelaria Tarés. Srs. Corbera, Fiol, Roca, Clapera, Malet, Esteva, Nadal y Figuerola, 'sent digne de mencionarse la propietat escénica que no va deixá que desitjar.

Los concurrents fören obsequiats per la Comissió ab uns bonichs banos anunciadors que mimvaren la calor que feya en lo local.

En atenció á dit acte, prengué part en la funció lo coro *Gram y Ganyota*, cantant diferents composicions de son repertori.

Assistiren á la funció los Srs. concejals Laporta y Tort y Martorell.

La recaudació, segons nostres datos, va ser dos centas once pessetas cinquanta céntims.

Felicitem á la Societat, que á sas festas d'expansió uniex fins benéfichs, recordantse dels desgraciats.—J. XIMENO.

FOMENTO DE S. GERVASIO.—La funció á favor dels desgraciats d'Almeria y Consuegra, donada diumenje, va ser molt productiva, resultant un escullit espectacle.

Misteris del mar, interessant drama del Sr. Vancells, va agradar al lluhit concurs, que no va escatimar merescuts aplausos á las Srtas. A. y C. Montoto y S. Salvat, y als Srs. Roig, que en los papers de timoné y Balsant van fer coneixer las bonas disposicions artísticas que tenen, particularment un dels germans Roig, que va estar sumament acertat en la última escena del personatge de Balsant, al tornar-se boig ans de morir; lo qual fou molt aplaudit tenint que surtir á rebrer los aplausos de la concurrencia, com tota la demés companyia als finals de acte.

També va ser molt ben representada la pessa *Cástor y Polux* per las primeras parts de la companyia.

Lo local era plé y entre 'ls espectadors hi vejerem á nostre primer Arcalde y alguns regidors.

La safata era presidida per las senyoras dels individuos de la Junta del Fomento, á qui felicitem per lo éxit de la funció, especialment al Sr. Anton Mauri president de dita Societat de quina fem á corre cuyta aquesta curta revista.—P. de R.

ESPAY PER' ANUNCIS

SALÓ DE DESCANS

En lo número vinent s'acabarà la publicació del drama *Lo castell y la masia*, y després donarem las cubertas, com vam fer ab la comedia *Cofis y mofis*.

* Las empresas de nostres teatros s'esmeran molt en la publicació de las llistas de companyia. Tenim en nostre poder un exemplar de los que circula la del teàtro de Novetats, que consisteixen en un elegant quadern primorosament fet en l'establiment de don Lluís Tasso.

Es un bonich treball a varias tintas, y per medi d'ell la empresa anuncia 'ls noms dels artistes que ja varem anticipar y ofereix las obras d'espectacle *Las fillas del capitá Gran*, *La payesa del Montseny*, *La sirena y La fra d'Andorra*; afejint que reproduhirà 'l drama *Magdalena* ab l'epíloch, pera 'l que pinta 'l decorat lo célebre don Francisco Soler Rovirosa.

Entre las produccions catalanas novas, hi veyem *La huelga y L'enemich invisible*, del senyor Roca y Roca, *Girona y Lo rey don Janme*, del senyor Baró, *Jacquard*, del senyor Ubach y Vinyeta, *La germana gran*, de Llanas, *Neron*, de don Anton Ferrer, *La pubilla*, de C. Gumà, *Jutje y butxi*, de Moragas, y altrás.

* La senyoreta Gasull ha firmat nova contracta ab la empresa del teatro de Cádiz, y desde allí passará a formar part, com segona tiple, de la gran companyia lirica del teatro de San Carlos, en Lisboa.

* Lo dia 17 comensará en lo Tivoli la temporada d'ivern ab funcions de sarsuela, concertadas per lo jove é inteligent mestre director don Celesti Sadurní, per qual ajust felicitem a la empresa.

* Hem rebut lo programa de la distribució de vetlladas setmanals que durant aquest mes tindran lloch en lo local de la societat «Almogavar» quals socios teniren molta afició al ball. Las vetlladas dels dias 4 y 18 serán ab funció teatral: la primera, inauguració, se posarán las sarsueletas *Niña Pancha y El lucero del alba*, y pera la del 18 tenen dispostat lo drama de don Frederich Soler, *La banda de bastardia*.

No hi farem falta.

* Nos creyem en lo deber de cridar l'atenció dels lectors respecte al anunci del senyor Planas.

CAVILACIONS

ENDEVINALLA

Buscar una paraula que, treyntli la primera sílaba, digui lo contrari que antes de tréurerli; treyntli la primera y segona, digui cosas que baixan, y treyntli la primera, segona y tercera, digui lo que tots tenim ó hem tingut.

SIMON DE L' OMBRA.

TRENCA-CLOSCAS

Srta. Rosa Barat

Tafalla

Formar ab aquestas lletras lo nom d'una obra catalana.

E. VAZQUEZ.

Soluciones a las cavilacions del número 47

Conversa-mudansa-anagrama.—Pau, pou, peu, púa, Joan, pupat piu.

Geroglífich.—Cent anys es un sigle.

Mudansa.—Calla, balla, palla, falla, dalla, talla.

Enigma.—Liceo.

Per no haver endevinat ningú totas las cavilacions, no s'adjudica 'l premi, consistent en un exemplar de *La Vocació*.

Correspondencia particular

J. S. y C.: ¡que de qué! per un ¡pupat! s'ha perdut.—J. T. y R.: no s'queixará.—All y Monix: no está bé.—Ruch Nafrat: tampoch.—J. Burgas: menos.—F. Torres: tal qual; pero esmèrishi més.—J. M. Feliu: no apretí y envihi original.—Simon del Ombra: deixi que treballs seus vegin lo sol.—Intemperancias: per intemperancias las de vosté.—J. Planeta: fàssissela dir y veurá que al seu cap li falta un tornillo.—B. Just y Cabal: ja la posem la convocatoria y las bases.—Espanta Bóllits: vosté sembla un bóllit espantat. Escrigui.

INNOVACIÓ

Desd' avuy, pera donar premi als que endevinan las cavilacions, s'observarán las reglas següents:

1.ª Las cavilacions haurán de ser endevinadas de tots los números d'un mateix mes.

2.ª Los premis consistirán en llibres importants ó altres objectes, ó en metálich.

3.ª Pera optar a premi sera precis enviar, acertadas, totas las soluciones de las cavilacions publicadas en los numeros del mes, inclohint setmanalment, retallat dins de la carta en que aquellas se remetin, lo tros del diari que contingui las cavilacions. Ademes, lo firmant posará en la primera carta de cada mes, una xifra, v. gr, 5, 904, 1891, 27214, 0410 etc. etc.

4.ª Cada setmana se publicarán en lo periódich los noms ó pseudónims dels qu'envihin soluciones.

5.ª En lo primer número de LO TEATRO CATALA de cada mes s'insertarán totas las soluciones a las cavilacions del seu anterior, y 'ls noms ó pseudónims dels lectors que, per haverlas endevinadas, resultin aspirants a premi, com també s'insertarán las xifras de las cartas de cada hù.

6.ª Lo premi correspondrà al que, havent acertat, hagi presentat en la primera carta mensur la xifra igual ó la més aproximada al número que haurá obtingut lo premi major de la Loteria Nacional en l'últim sorteig del mes en que's hagin publicat las cavilacions.

7.ª Si's dona 'l cas de que duas cartas tingan una mateixa xifra, s'entendrà que a la segonament rebuda se li augmentará una unitat, avisantho en quant succeheixi.

8.ª Als que, a pesar d'haver acertat, no obtingan premi per no tenir la xifra d'ordre igual ó tan próxima al número indicat de la rifa de Madrid, se 'ls regalarán los números de LO TEATRO CATALA qu' hagin fet malbé al retallarlos.

9.ª A aquells qu' haurán enviat soluciones no endevinadas totas y vulguin de nou los números inutilitats, se 'ls vendrán en Administració a 10 céntims, ó siga sense augment, tot y 'sent atrassats.

10. Lo que alcansi 'l premi podrá triar lo que prefereixi dels objectes oferts, ó demanar metálich.

11. Endevinant las cavilacions durant un trimestre seguit, encara que la sort no fassi tenir premi, s'adquirirá 'l dret de ser suscriptor honorari a LO TEATRO CATALA.

Ab arreglo a las condiciones precedents, s'ofereix com a premi del present Octubre, un d'aquestos objectes:

Un exemplar de *D. Quixot de la Manxa*, traducció catalana de D. Anton Bulbena.

O un de *Ensayo de Gramática catalana*, per don Pompeyo Fabra.

O sis pessetas.

Tipografía Susany y Compañía Muntaner 36.—Teléfono 873

OCASIÓ

La persona que vulga interessar 200 duros en un negoci que ja está en planta fa temps, obtindrà un benefici de 50 duros l'any, cobrantlo setmana per setmana y tenint lo capital garantit pe'l duenyo d'un antich establiment industrial.

Informarán en l'administració de aquest setmanari de 8 a 10 y de 1 a 3